

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.033.05.2017
P/17/094

URZĄD MIEJSKI
w Cieszynie

Wpł. 2018 -02- 22

Wysł. Załatw. *Schuster*

L.dz. *4522* zał.

SMC
Schuster -> (OR)
2-ka SMC
OK - decyzja rozchybowa
nowemu op. Epokoty
stwierdził + jedn. an
+ analiza u
zaliczyć umieszczenie
postanowienia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/094 – Dostępność przestrzeni publicznej dla osób starszych i niepełnosprawnych	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach	
Kontrolerzy	1. Krzysztof Baron, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/305/2017 z dnia 28.11.2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Katarzyna Pisula-Jawor, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKA/306/2017 z dnia 28.11.2017 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)	
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Cieszynie ¹ Rynek 1, 43-400 Cieszyn	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ryszard Macura, Burmistrz Miasta Cieszyna ² (dowód: akta kontroli str. 5)	

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli³ podejmowane przez Gminę działania w celu dostosowania przestrzeni publicznej do potrzeb i możliwości osób starszych i niepełnosprawnych nie zapewniały osobom starszym i niepełnosprawnym dostępu do tej przestrzeni na równi z innymi osobami.

Gmina podejmowała działania służące rozpoznaniu potrzeb i oczekiwań starszych i niepełnosprawnych mieszkańców z udziałem przedstawicieli tych środowisk. Na podstawie dokonanej diagnozy przestrzeni publicznej pod kątem występowania w niej barier opracowano Gminny Program Rewitalizacji Miasta Cieszyna⁴, w którym zawarto opis przedsięwzięć, mających na celu poprawę dostępności przestrzeni publicznej dla ww. osób. Jednakże, pomimo udziału osób starszych i niepełnosprawnych w procesie opiniowania projektów zadań inwestycyjnych i remontowych, przy realizacji części z nich nie zastosowano rozwiązań zapewniających osobom starszym i niepełnosprawnym warunki korzystania z przestrzeni publicznej na zasadzie równości z innymi osobami, przez co działania

¹ Zwany dalej: „Urzędem” lub „UM”

² Zwany dalej: „Burmistrzem”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Zwany dalej „GPR”.

Gminy w celu dostosowania przestrzeni publicznej do potrzeb i możliwości tych osób NIK ocenia jako nie w pełni skuteczne.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozpoznanie potrzeb i oczekiwań osób starszych i niepełnosprawnych w odniesieniu do przestrzeni publicznej

Opis stanu faktycznego

Liczba mieszkańców Cieszyna – wg stanu na koniec roku - wyniosła w 2016 r. 33.050 osób a w 2017 r. 32.788 osób. W 2000 r. liczba ta ukształtowała się na poziomie 35.056 osób. Liczba mieszkańców powyżej 60 roku życia wynosiła odpowiednio 9.007 i 9.207 osób, zaś w 2000 r. wyniosła 6.093 osoby. Odsetek mieszkańców Cieszyna, którzy ukończyli 60 rok życia wyniósł w 2016 r. 27,3%, w 2017 r. 28,0%, a w 2000 r. 17,3%. W okresie 17 lat udział osób powyżej 60 roku życia, w populacji mieszkańców Cieszyna wzrósł o 10,7 punktów procentowych.

(dowód: akta kontroli str.6-7)

1. W Urzędzie nie utworzono odrębnego stanowiska do spraw osób niepełnosprawnych i starszych. Sekretarz Miasta, w ramach zwierzchnictwa służbowego koordynuje zadania w zakresie opieki społecznej oraz sprawuje nadzór nad Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej⁵ i Domem Spokojnej Starości.

Sprawami i problemami osób starszych w Gminie Cieszyn zajmuje się Cieszyńska Rada Seniorów⁶, a do prowadzenia spraw związanych z funkcjonowaniem i działalnością CRS Burmistrz upoważnił Sekretarza Miasta⁷.

W MOPS, wyznaczono komórkę organizacyjną – Dział Pracy Specjalistycznej, w tym pracownika koordynującego współpracę Gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego, który ponadto ma za zadanie opracowywanie Programu współpracy Gminy w obszarze polityki społecznej, w tym w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

(dowód: akta kontroli str. 228, 450,453, 455, 457, 460, 465-466,481-482, 486, 496-497, 503,507-508, 510, 513, 514,581-582)

2. Rada Miejska Cieszyna⁸ w dniu 29 października 2015 r. podjęła uchwałę w sprawie powołania Cieszyńskiej Rady Seniorów⁹ oraz nadania jej statutu. CRS została wybrana 10 grudnia 2015 r. W jej skład weszli przedstawiciele mieszkańców, Stowarzyszenia Uniwersytetu III Wieku, Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz Polskiego Związku Działkowców.

Według Regulaminu¹⁰, do zadań CRS należało m.in: ścisła współpraca z władzami Miasta przy opiniowaniu i rozstrzyganiu o istotnych problemach, potrzebach i oczekiwaniach osób starszych, konsultowanie, opiniowanie oraz zgłaszanie uwag do projektów aktów prawa miejscowego, które będą miały wpływ na życie codzienne osób starszych, przedstawianie propozycji w zakresie zadań i działań na rzecz seniorów, monitorowanie ich potrzeb, występowanie z propozycjami rozwiązań oraz formułowanie wniosków, służących rozwojowi działalności na rzecz seniorów. Obsługę administracyjno-biurową oraz miejsce spotkań CRS zapewniało Miasto.

⁵ Zwany dalej „MOPS”.

⁶ Zwana dalej „CRS”.

⁷ Upoważnienie Burmistrza z dnia 1 marca 2017 r.

⁸ Zwana dalej „RM”.

⁹ Uchwała RM nr XV/130/15. CRS liczyła 10 członków i zgodnie ze Statutem mogła zrzeszać przedstawicieli osób starszych w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku.

¹⁰ CRS uchwaliła Regulamin swojej działalności 7 marca 2016 r.

CRS składała do Burmistrza wnioski związane z poprawą dostępności przestrzeni publicznej dla osób starszych i niepełnosprawnych, dotyczące m.in.: zwiększenia liczby ławek na przystanku, polepszenia czytelności rozkładów jazdy autobusów komunikacji miejskiej, oznakowania liniami chodników w miejscach oczekiwania na autobus, zmiany lokalizacji przystanków autobusowych oraz wzmocnienia oświetlenia przejść dla pieszych. CRS zgłaszała również uwagi dotyczące zaniedbań względem bezpieczeństwa ścieżek spacerowych. W Sprawozdaniu ze swojej działalności za okres od 12 stycznia 2016 r. do 6 lutego 2017 r. CRS zamieściła informacje o podjętych inicjatywach w zakresie poprawy dostępności przestrzeni publicznej. CRS dokonała przeglądów szlaków spacerowych i terenów rekreacyjnych, wskazała na braki ławek na tych terenach, oceniła stan chodników, schodów, placów zabaw¹¹. Otrzymała od mieszkańców Cieszyna 20 sygnałów dotyczących ww. zagadnień. Wnioski z przeglądów CRS zamieszczała w protokołach, które następnie przekazywała Burmistrzowi.

(dowód: akta kontroli str.12-41, 228-230, 241-260, 524-525)

3. W okresie objętym badaniem w Urzędzie nie opracowano odrębnych zasad współpracy z organizacjami osób starszych i niepełnosprawnych. Organizacje te występowały o wsparcie finansowe dla realizowanych przez siebie projektów w oparciu o zapisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹² oraz uchwalane corocznie przez Radę Miasta programy współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego.

Odpowiedzialnymi za współpracę z organizacjami pozarządowymi były, w zakresie swojego działania, Wydziały: Kultury, Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Sportu oraz MOPS. W latach 2016 – 2017 organizacje pozarządowe realizowały zadania publiczne w obszarze polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób starszych oraz osób niepełnosprawnych¹³. Siedem organizacji pozarządowych otrzymało dotacje na łączną kwotę 35 tys. zł (w 2016 r.) i osiem organizacji na kwotę 40 tys. zł (w 2017 r.).

(dowód: akta kontroli str.230-234, 509-513, 523-529,581-582)

Dnia 19 lutego 2014 r. Burmistrz powołał Komisję do spraw opiniowania projektów zadań inwestycyjnych i remontowych realizowanych przez Gminę, pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych¹⁴. Według Regulaminu organizacyjnego Urzędu, współpracę z ww. Komisją powierzono Wydziałowi Zamówień Publicznych, Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych. W trzyosobowej Komisji zasiadali, powoływani przez Burmistrza: Konsultant (pracownik Działu Pracy Specjalistycznej w MOPS), Prezes Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Razem Łatwiej”, Przewodniczący Zarządu Rejonu Cieszyn Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Komisja pracowała w oparciu o regulamin działania. Do jej zadań należało analizowanie i opiniowanie przedstawionych przez

¹¹ Na dzień zakończenia kontroli CRS nie sporządziła jeszcze sprawozdania z działalności za okres od 7 lutego 2017 r.

¹² Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 ze zm.

¹³ W latach 2016-2017 organizacje te zrealizowały m.in. następujące zadania: Fundacja Św. Elżbiety Węgierskiej w Cieszynie zadanie: „Prowadzenie zajęć terapeutyczno-rehabilitacyjnych w ramach opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi oraz z zaburzeniami psychicznymi”; Związek Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i byłych Więźniów Politycznych zadanie: „Z patriotyzmem na co dzień”; Polski Związek Niewidomych Okręg Śląski – Koło w Cieszynie realizował w 2016 r. oraz w 2017 r. zadania: „Tyflo – punkt”, w ramach którego udzielano na bieżąco pomocy w zakresie wypełniania wniosków dotyczących likwidacji barier architektonicznych; Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty zadanie: „Pomagać to znaczy być blisko”; Cieszyńskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego „Więź” zadanie: „Działania wspierająco-samopomocowe dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin w Cieszynie”; Stowarzyszenie Amazonek zadanie: „Godny styl życia – Amazonek”, w ramach którego uczestniczki projektu korzystały z rehabilitacji na basenie oraz z ćwiczeń na sali gimnastycznej; Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Cieszynie zadanie: „Większe szanse na godne, niezależne życie”, w ramach którego prowadzono świetlicę terapeutyczną.

¹⁴ Zarządzeniem Nr 0050.132.2014 z dnia 19 lutego 2014 r.

jednostki miejskie projektów pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych, przeprowadzanie wizji lokalnych obiektów i terenów objętych projektem oraz wydawanie opinii w ww. sprawach. W 2016 r. Komisja zaopiniowała trzy nw. projekty:

- „Zintegrowany węzeł przesiadkowy w Cieszynie”,
- „Przebudowa boiska wielofunkcyjnego Gimnazjum nr 1 w Cieszynie”,
- „Przebudowa ciągu komunikacyjnego - drogi powiatowej 2619S - od Mostu Wolności do skrzyżowania ulic Wyższa Brama - Bielska - Górna w Cieszynie”¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 123-139, 234, 504-505, 578-579)

4. Informacje o inicjatywach kierowanych do mieszkańców gminy, w tym do seniorów i osób niepełnosprawnych udostępniano na stronie internetowej Urzędu, w newsletterach i na portalach społecznościowych¹⁶, na tablicach ogłoszeń w Urzędzie, na słupach ogłoszeniowych zlokalizowanych na terenie miasta oraz w informatorze miejskim „Wiadomości Ratuszowe”¹⁷.

Strony internetowe Urzędu i MOPS były dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. W 2017 r. strona internetowa MOPS zdobyła tytuł „Strony Internetowej Bez Barrier” przyznawany przez Fundację Widzialni za starania w zakresie utrzymywania wysokiego poziomu dostępności informacji, w tym dla osób z dysfunkcją wzroku. Zamieszczane materiały do publikacji internetowej, w ocenie NIK, były zgodne z wytycznymi WCAG 2.0¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 234-235, 317, 516-518, 519-522)

W okresie objętym kontrolą do Burmistrza wpłynęły zgłoszenia i wnioski (od mieszkańców, radnych RM, członków CRS) dotyczące występujących w przestrzeni publicznej barier¹⁹. W złożonych wyjaśnieniach Burmistrz podał, że sprawy te były rozpatrywane na bieżąco, w miarę możliwości finansowych i organizacyjnych poszczególnych jednostek miejskich. I tak m.in:

- wniosek dotyczący udostępnienia przestrzeni publicznej dla niewidomych lub niedowidzących realizuje w ramach robót związanych z remontami i utrzymaniem dróg Cieszyna (np. Górny Rynek, ul. Srebrna, Garncarska) Miejski Zarząd Dróg w Cieszynie²⁰;
- zamieszczone w interpelacji uwagi do projektu dworca - węzła przesiadkowego (dot. informacji pionowej i poziomej) uwzględniono w projekcie „Docelowej organizacji ruchu”;
- wniosek dotyczący wyznaczenia miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych w parku sportowym; został zrealizowany przez administratorów poszczególnych terenów (MZD i Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji²¹);

¹⁵ Zadanie A - skrzyżowanie ulic : 3 Maja - Łyska wraz z odcinkiem ul. 3 Maja do wiaduktu (włącznie) nad drogą wewnętrzną zakładu Celma Indukta. Zadanie B - odcinek od skrzyżowania ulic: 3 Maja - Stalmacha - Plac Wolności poprzez skrzyżowanie Plac Wolności - Wyższa Brama do skrzyżowania Wyższa Brama - Górna - Bielska.

¹⁶ www.um.cieszyn.pl; [www.facebook.pl](https://www.facebook.com).

¹⁷ Dwutygodniku o nakładzie siedmiu tys. egzemplarzy dystrybuowanym nieodpłatnie dla mieszkańców miasta, także w kilku punktach poza siedzibą Urzędu, gdzie osoby starsze mogą do nich mieć łatwiejszy dostęp.

¹⁸ WCAG – Web Content Accessibility Guidelines – międzynarodowy standard tworzenia dostępnych serwisów internetowych. Krajowe Ramy Interoperacyjności – minimalne wymagania dla rejestrów publicznych określają wymagania w systemach teleinformatycznych przy prezentacji zasobów informacji aby zapewnić spełnienie przez te systemy wymagań WCAG 2.0.

¹⁹ W powyższym zakresie nie zgłoszono skarg.

²⁰ Zwany dalej „MZD”.

²¹ Zwany dalej „MOSiR”.

- wniosek dotyczący dostępu do MOPS i oznaczenia miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych został przez MOPS zrealizowany;
- wniosek dotyczący wyznaczenia miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych w rejonie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych²² - Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego²³, działająca przy MZD w Cieszynie wskazała odpowiednie umiejscowienie w związku z remontem ul. Bielskiej;
- wniosek dotyczący wyznaczenia nowych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych - KBRD pozytywnie zaopiniowała nowe lokalizacje miejsc parkingowych, za wyjątkiem proponowanych stanowisk przy Liceum Ogólnokształcącym i Szkole Podstawowej Nr 4;
- wniosek dotyczący przystosowania basenu do potrzeb osób niepełnosprawnych - przeprowadzona przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego kontrola nie stwierdziła żadnych uchybień oraz nieprawidłowości i oceniła, że obiekt spełnia wszelkie wymogi dostępności dla tych osób.

(dowód: akta kontroli str.227-228, 261-280)

5. Miasto konsultowało z mieszkańcami, w tym ze środowisk osób starszych i niepełnosprawnych, przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do rewitalizacji w sposób jawny, przejrzysty, z zapewnieniem ich udziału na każdym etapie. Przy opracowywaniu projektu GPR uczestnictwo mieszkańców, w tym osób niepełnosprawnych i starszych odbywało się m.in. poprzez: zorganizowanie czterech warsztatów, których celem było uzyskanie od mieszkańców informacji niezbędnych i przydatnych podczas tworzenia GPR; przeprowadzenie dwóch debat podwórkowych dot. problemów pojawiających się na ul. Kluckiego; przeprowadzenie dwóch spacerów badawczych – wizytacji wybranych miejsc problemowych; zorganizowanie dwóch otwartych spotkań konsultacyjnych (na etapie otwarcia procesu tworzenia GPR; kolejne na etapie konsultowania wypracowanego projektu GPR); ogłoszenie konsultacji dla mieszkańców, organizacji pozarządowych i innych podmiotów (wszystkich zainteresowanych – interesariuszy rewitalizacji), w tym w formie wykorzystania tzw. grup przedstawicielskich (w tym: CRS) oraz przeprowadzenie ankiety na próbie 200 respondentów.

Mieszkańcy Cieszyna mieli możliwość aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zwiększenia dostępności przestrzeni publicznej. I tak, przy realizacji projektu „Koncepcja zagospodarowania cieszyńskiego Rynku” na etapie opracowania jego koncepcji, uczestnictwo mieszkańców, w tym osób starszych i niepełnosprawnych, odbywało się poprzez: przeprowadzenie otwartej ankietyzacji w zakresie potrzeb i oczekiwań mieszkańców (także turystów, przedsiębiorców)²⁴, oraz otwarte spotkania konsultacyjne i publiczne prezentacje koncepcji.

(dowód: akta kontroli str. 46-71, 191, 235-236)

6. Pracownica Urzędu – Kierownik Oddziału Geodezji i Katastru Nieruchomości - ukończyła I i II poziom kursu języka migowego. Pracownik Wydziału Zamówień Publicznych, Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych odbył szkolenie w zakresie stosowania zasad projektowania uniwersalnego.

W złożonych wyjaśnieniach Burmistrz podał, że miejska instytucja kultury Zamek Cieszyn jest członkiem Europejskiego Instytutu Projektowania i Niepełnosprawności EIDD Design for All Europe. W związku z powyższym dyrektor i z-ca dyrektora

²² Zwany dalej: ZUS.

²³ Zwany dalej: KBRD.

²⁴ Ankieta w formie elektronicznej i w druku (forma do wyboru); ankiety w formie tradycyjnej można było składać do łatwo dostępnej urny w Urzędzie Miejskim w Cieszynie.

Zamku Cieszyn, uczestniczą w konferencjach i szkoleniach związanych z projektowaniem dla wszystkich, projektowaniem uniwersalnym, projektowaniem inkluzywnym. W 2016 r. pracownice Zamku Cieszyn aktywnie uczestniczyły w konferencji Urzędu Patentowego oraz prowadziły dwa warsztaty dla studentów, a także współprowadziły warsztat dla profesjonalistów (projektanci, architekci, samorząd). W roku 2017 uczestniczyły w dwóch konferencjach oraz prowadziły warsztaty dla profesjonalistów. Burmistrz wyjaśnił, że w razie potrzeby pracownicy Zamku Cieszyn dzielą się swoimi doświadczeniami, w ramach prac zespołów zadaniowych powoływanych doraźnie do spraw realizacji konkretnych przedsięwzięć (np. w ramach prac Zespołu do spraw zagospodarowania terenów wokół Góry Zamkowej).

Pracownicy nie byli objęci szkoleniami z zakresu obsługi i kontaktów z osobami starszymi. Zdaniem NIK, posiadanie przez pracowników Urzędu umiejętności dotyczących specyficznych potrzeb seniorów i osób z niepełnosprawnościami (np. dedykowanych pracownikom obsługi klienta) sprzyjałoby tworzeniu osobom starszym i niepełnosprawnym odpowiednich warunków korzystania z usług publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 8-11, 185-188, 236)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Gmina podejmowała działania służące rozpoznaniu potrzeb i oczekiwań starszych i niepełnosprawnych mieszkańców. Gmina korzystała z udziału osób starszych i niepełnosprawnych w identyfikowaniu występujących w przestrzeni publicznej barier i ograniczeń dla tych osób.

2. Strategie działań odpowiadające na potrzeby i oczekiwania osób starszych i niepełnosprawnych

Opis stanu
faktycznego

Gmina nie opracowała odrębnego kompleksowego planu lub harmonogramu działania w zakresie usuwania barier z przestrzeni publicznej miasta. Działania Gminy w tym zakresie zostały określone w obowiązujących, w okresie objętym kontrolą dokumentach strategicznych i planistycznych. I tak:

1. Gmina, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji²⁵ przeprowadziła analizę i opracowała diagnozę, służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Na jej podstawie sporządzono program rewitalizacji Miasta Cieszyna. W zakresie dostępności do przestrzeni publicznej dla osób z różnym rodzajem niepełnosprawności i osób starszych wykonano pogłębioną diagnozę sfery funkcjonalno-przestrzennej, w ramach której oceniono m.in.: stan i jakość chodników, mostów i dróg (negatywnie oceniono stan 16 ulic i jednego mostu) i wskazano na: konieczność dostosowania Rynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych, brak systemu informacji o obiektach publicznych, w tym zabytkowych, dostosowanych do różnych rodzajów niepełnosprawności (wskazano na potrzebę stworzenia brajlowskiej mapy Centrum i poszczególnych zabytków). Zwrócono również uwagę na brak miejsc odpoczynku dla osób starszych. Działania te przeprowadzono z aktywnym udziałem interesariuszy, w tym osób starszych i niepełnosprawnych.

Miasto przystąpiło w 2017 roku do projektu „Monitoring stopnia wdrożenia Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych” realizowanego przez Stowarzyszenie

²⁵ Dz. U. z 2017 r., poz. 1023 ze zm.; zwanej dalej „ustawą o rewitalizacji”.

Aktywności Obywatelskiej „Bona Fides” z siedzibą w Katowicach. W ramach realizacji tego projektu przeprowadzany był²⁶ monitoring stopnia dostępności wybranych obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych. Zakończenie prac i przedstawienie wyników monitoringu zaplanowano na 28 lutego 2018 r.

(dowód: akta kontroli str.140-184, 205-206, 366-445)

2. W dniu 26 października 2017 r. uchwalony został GPR²⁷, w którym ujęto 49 przedsięwzięć rewitalizacyjnych (37 podstawowych i 12 pozostałych), z których 18 uwzględniało działania na rzecz poprawy dostępności przestrzeni publicznej dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz usuwania z niej barier architektonicznych dotyczących m.in.: poprawy dostępu do dworca PKP i PKS dla osób niepełnosprawnych, usuwania barier komunikacyjnych, wybudowania np. podejść, podjazdów do takich obiektów jak kino i Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”, udrożnienia chodników poprzez eliminację parkujących tam samochodów, poprawy dostępności do komunikacji miejskiej dla seniorów. Realizacja tych przedsięwzięć miała sprzyjać dostępności przestrzeni miejskiej dla osób starszych i niepełnosprawnych. Dla przedsięwzięć tych określone zostały horyzonty czasowe, koszty oraz źródła finansowania.

(dowód: akta kontroli str.45-122, 206)

3. Rada Miejska w dniu 24 kwietnia 2014 r. przyjęła Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2014-2020²⁸. Dokument ten opracowany został stosownie do wymogów art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej²⁹. W dokumencie przeanalizowano problemy osób niepełnosprawnych i funkcjonowania osób starszych, przedstawiono dane liczbowe i zasoby będące w dyspozycji instytucji rozwiązujących ww. problemy. Wykonano analizę SWOT, w której wskazano w przypadku osób niepełnosprawnych, że jednym z problemów – dotyczącym dostępności przestrzeni publicznej - jest *brak środków komunikacji dla osób niepełnosprawnych*. W przypadku zaś osób starszych, że jednym z problemów jest *brak w zakresie dostępności transportu dla seniorów*. W wyniku przeprowadzonych analiz wyznaczono cele do realizacji, w tym m. in.:

a) Cel szczegółowy 3.3 *Kształtowanie przyjaznej przestrzeni publicznej*, w ramach którego ustalono dwa działania:

-Działanie 3.3.1 *Wspieranie zadań związanych z likwidacją barier architektonicznych obiektów będących w zasobach gminy Cieszyn*, dla którego określono wskaźniki: liczba zaopiniowanych projektów, realizowanych przez gminę zadań inwestycyjnych i remontowych i liczba przystosowanych obiektów. Na realizatora tego działania wyznaczono MOPS.

- Działanie 3.3.2. *Wspieranie osób niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier architektonicznych w lokalach mieszkalnych*, dla którego określono wskaźnik: liczba konsultacji dotyczących możliwości realizacji i dofinansowania. Na realizatorów działania wyznaczono MOPS i Zamek Cieszyński.

b) Cel szczegółowy 3.4. *Poprawa dostępności do informacji*, w ramach którego ustalono działanie 3.4.2. *Ułatwienie dostępu osobom niepełnosprawnym do internetu*. Dla działania tego określono wskaźniki: *liczba publicznych punktów dostępu do internetu, liczba szkoleń z zakresu dostępności i obsługi nowoczesnych*

²⁶ W okresie do zakończenia czynności kontrolnych.

²⁷ Uchwała RM nr XXXVIII/367/17 z dnia 26.10.2017 r.

²⁸ Uchwała RM nr XLII/444/14 z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2014-2020; zwanej dalej: „GSRPS”.

²⁹Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.

technologii i liczba osób uczestniczących w szkoleniach. Na realizatorów działania wyznaczono MOPS, Bibliotekę Miejską i organizacje pozarządowe. Przewidziano, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu środków: własnych z budżetu miasta, budżetu państwa, środków zewnętrznych pozyskanych przez Gminę.

(dowód: akta kontroli str.583-625)

4. Strategia Rozwoju Miasta Cieszyna na lata 2010-2020³⁰ została przyjęta do realizacji uchwałą Rady Miasta w dniu 28 października 2010 r.³¹ W dokumencie określono cele operacyjne, których realizacja zmierzała m.in. do polepszenia dostępności przestrzeni publicznej dla osób starszych czy niepełnosprawnych. W celu operacyjnym II. 1 *Zapewnienie optymalnej bazy lokalowej oraz wysokiej jakości usług edukacyjnych w szkołach miejskich*, w zadaniu II.1.1. *Kontynuacja remontów i rozbudowy placówek oświatowych na terenie miasta* założono realizację remontów i modernizacji tych placówek z uwzględnieniem usuwania barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych. W celu operacyjnym IV.2. *Udostępnianie dla zwiedzających obiektów zabytkowych i zbiorów historycznych*, w zadaniu IV.2.4. *Debarieryzacja miasta* założono przygotowanie projektu debarieryzacji i powołanie zespołu opiniującego projekt. W celu operacyjnym II.5. *Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego i zdrowotnego*, w zadaniu II.5.4. *Opracowanie studium dostępności miasta Cieszyna* założono opracowanie studium uwzględniającego również bariery architektoniczne. W dokumencie określono harmonogram czasowy realizacji zadań, i wskazano możliwe źródła ich finansowania. Według wyjaśnień Burmistrza, Gmina oczekuje na zakończenie trwającego postępowania administracyjnego prowadzonego przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w sprawie wpisu historycznego układu urbanistycznego miasta Cieszyna do rejestru zabytków, co warunkuje termin rozpoczęcia realizacji zadań II.5.4. i IV.2.4.

(dowód: akta kontroli str. 192-202, 216, 319-365)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Gmina zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji we współpracy ze środowiskiem osób starszych i niepełnosprawnych dokonała diagnozy przestrzeni publicznej pod kątem występowania w niej barier. Na podstawie tejże diagnozy opracowano GPR, w którym zawarto realizację przedsięwzięć uwzględniających poprawę dostępności przestrzeni publicznej dla osób starszych i niepełnosprawnych.

3. Działania na rzecz stworzenia warunków do aktywnego i samodzielnego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej

Opis stanu
faktycznego

1. Gmina podejmowała i sukcesywnie podejmuje zaplanowane działania zwiększające dostępność przestrzeni publicznej dla osób starszych i niepełnosprawnych. W okresie objętym kontrolą zakończono realizację 21 obiektów, w których poprawiono dostępność dla ww. osób. I tak:

³⁰ Zwana dalej „Strategią Rozwoju Miasta .”

³¹ Uchwała RM Nr LII/593/10 z dnia 28 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Cieszyna na lata 2010-2020.

- w obszarze mieszkalnictwa – przy budynku mieszkalnym z mieszkańcami socjalnymi wybudowano pochylnię dla niepełnosprawnych i wykonano dwa miejsca parkingowe dla tych osób;
- w obszarze oświaty zbudowano plac zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 6 i zmodernizowano boisko sportowe przy Szkole Podstawowej Nr 1;
- w obszarze obiektów sportowych i rekreacji zrealizowano pięć zadań poprawiających bezpieczeństwo i dostępność do placów zabaw;
- w obszarze przestrzeni drogowej, zrealizowano 10 zadań dotyczących remontów i odnowy nawierzchni dróg, chodników i parkingów. Ponadto oznaczono koperty parkingowe dla pojazdów osób niepełnosprawnych;
- w obszarze przystanków transportu miejskiego realizowano budowę ronda w ramach zadania pn.: „Budowa Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego w Cieszynie”.
- w obszarze budynków użyteczności publicznej przeprowadzono modernizację budynku administracyjnego Urzędu Stanu Cywilnego i Wydziału Spraw Obywatelskich w Cieszynie przy ul. Kochanowskiego 14.

(dowód: akta kontroli str. 189-190, 209-216)

Gmina Cieszyn w latach 2016 i 2017 poniosła wydatki na działania poprawiające dostępność przestrzeni publicznej dla osób starszych i niepełnosprawnych w kwocie 6.193.234,94 zł.

(dowód: akta kontroli str. 189-190)

W okresie objętym kontrolą, w ramach zaplanowanego, w GSRPS działania dotyczące wspierania zadań związanych z likwidacją barier architektonicznych w obiektach będących w zasobach Gminy (działanie 3.3.1.), MOPS zaopiniował 7 projektów zadań przewidzianych do realizacji, a Gmina zrealizowała 21 przedsięwzięć opisanych powyżej. Realizując działanie dotyczące wspierania osób niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier architektonicznych w lokalach mieszkalnych (działanie 3.3.2.), MOPS udzielił 112 konsultacji osobom niepełnosprawnym.

(dowód: akta kontroli str.629-630)

Zaplanowane w Strategii Rozwoju Miasta zadanie dotyczące remontów i rozbudowy placówek oświatowych z uwzględnieniem usuwania barier architektonicznych było realizowane na bieżąco. Według wyjaśnień Burmistrza, realizacja zadań dotyczących debarieryzacji i opracowania studium dostępności zostanie rozpoczęta po zakończeniu postępowania administracyjnego, co opisano w punkcie 2 wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 192-202, 216, 319-365)

W okresie objętym kontrolą nie opracowano standardów dostępności przestrzeni publicznej dla miasta ani jego wybranych obszarów. Burmistrz wyjaśnił, że dotychczas nie opracowano tych standardów z uwagi na trwające postępowanie administracyjne związane z prowadzonym przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w sprawie wpisu historycznego układu urbanistycznego miasta Cieszyna do rejestru zabytków.

(dowód: akta kontroli str.216, 320)

2. Analiza dokumentacji projektowej i przetargowej czterech wybranych zadań inwestycyjnych³² wykazała, że na etapie projektowania przewidziano w nich zastosowanie rozwiązań skierowanych na potrzeby osób niepełnosprawnych. Dla zadania „Modernizacja budynku Cieszyńskiego Ośrodka Kultury „Dom Narodowy” w zakres robót wpisano budowę szybu windowego umożliwiającego dostęp do każdej kondygnacji dla osób niepełnosprawnych lub starszych. W zakresie robót umieszczono również modernizację pomieszczeń sanitarnych, poprzez którą udostępnione będą toalety dla osób niepełnosprawnych na każdym poziomie. W przypadku zadania „Budowa placu zabaw” projektowane urządzenia, wchodzące w skład placu zabaw, siłowni zewnętrznej i obiekty towarzyszące, zostaną rozmieszczone w sposób umożliwiający bezpieczny dostęp dla osób niepełnosprawnych i starszych. Zaplanowano również, że do urządzeń tych będzie prowadziła utwardzona droga gruntowa, a ich położenie umożliwi dostęp do urządzenia z każdej strony. W dokumentacji projektowej zadania polegającego na montażu małej architektury i wiat przystankowych, urządzenia małej architektury wchodzące w jej skład, tj. stolik do gry w szachy, huśtawki, ławki i kosze na śmieci zostały rozmieszczone w sposób umożliwiający bezpieczny dostęp dla osób niepełnosprawnych i starszych. Do urządzeń tych prowadził utwardzony chodnik, a ich położenie umożliwiało dostęp bezpośrednio z chodnika. Osadzenie wiaty zaprojektowano na terenie utwardzonym płytami chodnikowymi z bezpośrednim dostępem z chodnika na tym samym poziomie. W przypadku remontu nawierzchni jezdni, chodnika i parkingu zaprojektowano położenie powierzchni asfaltowej na jezdni, wykonanie chodników z kostki zapewniającej gładką powierzchnię, parkingu z kostki brukowej, a krawężniki miały posiadać sfazowane krawędzie i dzięki niskiemu wyniesieniu (około 2 cm) miały umożliwiać łatwy dostęp z jezdni na chodnik dla osób z ograniczoną sprawnością ruchową.

(dowód: akta kontroli str.42-44)

Ogłędziny czterech wybranych, zrealizowanych w okresie objętym kontrolą, obiektów pod kątem ich dostępności dla osób starszych i niepełnosprawnych wykazały, że:

1) Budynek wielorodzinny z mieszkaniami socjalnymi przy ul. Wiślańskiej 25 był dostępny dla osób niepełnosprawnych. W budynku zainstalowano drzwi wejściowe o szerokości 1 m, zniwelowano różnicę poziomów pomiędzy parkingiem a wejściem do budynku, wyznaczono miejsca postojowe dla samochodów osób niepełnosprawnych. W założeniach do projektowania tego budynku³³ Gmina nie przewidywała mieszkań dla osób niepełnosprawnych. Burmistrz wyjaśnił, że w zasobie mieszkaniowym Gminy znajduje się osiem budynków nowych, w których zostało zaprojektowane i wykonane 14 mieszkań dla osób niepełnosprawnych. Ponadto w budynkach komunalnych już istniejących, według wyjaśnień Burmistrza, dostosowano 18 mieszkań dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

(dowód: akta kontroli str.211, 532-533, 547-552)

2) Pomieszczenia przeznaczone na prowadzenie zajęć dla uczestników programu usług opiekuńczych i specjalistycznych w Domu Spokojnej Starości przy ul. Mickiewicza 13 były dostępne dla osób niepełnosprawnych. W toku oględzin stwierdzono, że zlokalizowana obok tych pomieszczeń łazienka, nie spełnia

³² 1) Modernizacja budynku Cieszyńskiego Ośrodka Kultury „Dom Narodowy”, 2) Budowa placu zabaw Przystanek Błogocice II, 3) Remont nawierzchni jezdni, chodnika i parkingu przy ul. Ratuszowej oraz 4) Montaż małej architektury i wiat przystankowych przy ulicach: Błogockiej, Łyska i Myśliwskiej – Przystanek Błogocice.
³³ SIWZ dla zadania „Opracowanie kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania inwestycyjnego p.n. „Budowa budynku wielorodzinnego z mieszkaniami socjalnymi przy ul. Wiślańskiej w Cieszynie na dz. nr 17 obr. 74”.

wymogów dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych szczególnie poruszających się na wózkach inwalidzkich. Brak wystarczającej powierzchni manewrowej, miska ustępowa i umywalka oraz wysoki brodzik stanowiły dla tych osób barierę dostępności. Burmistrz wyjaśnił, że: „Dom Spokojnej Starości w Cieszynie jest budynkiem ponad 30-letnim, w którym ograniczone są możliwości dostosowania w pełni wszystkich pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym wskazanej łazienki”. Burmistrz wyjaśnił również, że zakres robót przewidywanych do wykonania w ww. ubikacji zakładał wykonanie doraźnego remontu, a nie przebudowę, podczas której możliwe byłoby jej dostosowanie dla osób niepełnosprawnych³⁴. Ponadto Burmistrz podał, że w badanym budynku znajdują się ubikacje dostosowane do potrzeb ww. osób, do których można dostać się drogą bez barier dostępności. Fakt ten został potwierdzony w toku przeprowadzonych oględzin. NIK podziela również wyjaśnienia Burmistrza, że przewidziany na 2017 rok zakres remontu łazienki, określony w zapytaniu ofertowym oraz w umowie z wykonawcą zakładał jedynie prace odtworzeniowe.

(dowód: akta kontroli str.532, 535-546, 632, 634-638)

3) W budynku administracyjnym Urzędu Stanu Cywilnego i Wydziału Spraw Obywatelskich przy ul. Kochanowskiego 14³⁵, w zakresie objętym realizacją zadania inwestycyjnego, poprawiono dostępność do obiektu poprzez: wyznaczenie miejsca do parkowania dla osoby niepełnosprawnej, wykonanie niezależnego wejścia bez progu dla osób niepełnosprawnych, dostosowanie miejsca obsługi klienta, umieszczenie na odpowiedniej wysokości tablicy ogłoszeń. Jednak w toku oględzin stwierdzono, że miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych zostało wyznaczone w części parkingu najbardziej odległej, spośród wyznaczonych miejsc do parkowania, od strefy wejścia przeznaczanego dla osób niepełnosprawnych. Stwierdzono także pozostawienie wysokiego krawężnika na najkrótszej drodze z miejsca parkingowego do ww. wejścia. Tabliczki informacyjne zamontowane przy pokojach dla obsługi klientów, na ścianie, przy której zamontowano siedzenia dla oczekujących - były nieczytelne ze względu na małą czcionkę, a dodatkowo dla osób na wózkach, zbyt wysoko usytuowane (na poziomie około 1,5 m). Burmistrz wyjaśnił, że dostosowanie przestrzeni wokół budynku (obniżenie krawężnika, zmiana miejsca parkingowego dla potrzeb osób niepełnosprawnych) zostanie wykonana przy bieżących pracach. Według wyjaśnień Burmistrza, tabliczki informacyjne w budynku są standardowym rozwiązaniem stosowanym w budynkach Urzędu Miejskiego w Cieszynie, zaprojektowane przez grafika. Burmistrz zadeklarował, że tabliczki będą sukcesywnie zmieniane, z uwzględnieniem uwag dotyczących dostosowania do osób starszych i niepełnosprawnych. Zdaniem NIK, przeniesienie miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych bliżej wejścia do budynku Urzędu przeznaczanego dla tych osób, niewątpliwie ułatwiłoby dostęp do korzystania z usług Urzędu dla niepełnosprawnych ruchowo.

(dowód: akta kontroli str.533, 553-562)

4) „Ogród dwóch brzegów” - znajdujący się przy ciągu ulic.: Al. Łyska, ul. Przykopa, ul. Młyńska Brama, ciąg pieszy, zrealizowany wzdłuż brzegu rzeki Olzy, nie spełniał warunków dostępności dla osób niepełnosprawnych ze względu na liczne różnice poziomów oraz konieczność zachowania w wielu miejscach istniejącego drzewostanu. Wzdłuż ulic - na niektórych odcinkach - były zbyt wąskie chodniki,

³⁴ Wartość ww. robót stanowiła kwotę 8 930 zł.

³⁵ Budynek został wpisany do rejestru zabytków (Wpis do rejestru zabytków nr A-259/77 dnia 19.12.1977 r.), znajduje się pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (www.cieszyn.pl/qez/ lub www.wkz.katowice.pl).

a do przystanku autobusowego w kierunku wschodnim brak było dostępu (brak chodnika). Dostępność do ulicy Przykopa była możliwa jedynie od strony zachodniej. Barięą był brak możliwości przejścia z wydzielonego miejsca parkingowego, które znajdowało się po drugiej stronie ulicy (brak przejścia dla pieszych z obniżonymi krawężnikami). Korzystanie z pierwszego odcinka ul. Przykopa utrudniał zbyt wąski chodnik zakończony wysokim krawężnikiem, co wymuszało korzystanie z jezdni wyłożonej kostką brukową przez osobę niepełnosprawną i poruszającą się na wózku. Informacje turystyczne znajdujące się na słupkach informacyjnych wzdłuż ul. Przykopa były nieczytelne dla osób niedowidzących ze względu na zbyt małą czcionkę, brakowało na nich również informacji w języku Braille'a. Burmistrz wyjaśnił, że teren ten położony jest w miejscach o zróżnicowanych wysokościach skarpy itp., a także w znacznej części o charakterze zabytkowym (ul. Młyńska Brama, ul. Przykopa) co spowodowało, że w niektórych miejscach ciągi komunikacyjne nie są dostosowane w pełni dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Dodatkowe ograniczenia wynikały z faktu zachowania drzew rosnących w pobliżu ciągów komunikacyjnych, jako istotnego składnika terenu („Ogród dwóch brzegów”). Brak przejścia z wydzielonego miejsca parkingowego w rejonie Al. Łyska był spowodowany, według wyjaśnień Burmistrza, ograniczeniem liczby miejsc przekraczania ulicy ze względów bezpieczeństwa. Oględziny potwierdziły, że zadanie zrealizowano na terenie charakteryzującym się dużą różnicą poziomów oraz koniecznością zachowania w wielu miejscach istniejącego starego drzewostanu.

NIK podziela również wyjaśnienia Burmistrza dotyczące przyczyn braku przejścia z wydzielonego miejsca parkingowego w rejonie Al. Łyska na drugą stronę ulicy, w kierunku ul. Przekop i atrakcyjnej turystycznie „Cieszyńskiej Wenecji”. Brak przejścia dla pieszych w tym miejscu spowodowany był ograniczeniem liczby takich miejsc w ciągu tej ulicy ze względów bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Projekt był realizowany w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska 2007-2013, w ramach Osi priorytetowej 22.2 Poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości i turystyk. Wniosek złożono w 2012 r. W punkcie 2 Projektu (*Wpływ na respektowanie równych szans kobiet/mężczyzn oraz zapobieganie jakiegokolwiek dyskryminacji*) określono m. in., że „polityka równych szans nie jest wiodącym tematem projektu”. Beneficjent podał, że Projekt ma neutralny wpływ na politykę równych szans, gdyż obszar na którym jest zlokalizowany (Nadbrzeże Olzy), stanowi przestrzeń publiczną obu miast szeroko dostępną dla wszystkich zainteresowanych. Zadeklarował również, że nie zostaną wprowadzone żadne ograniczenia związane z wykorzystywaniem tego obszaru w kontekście płci narodowości, rasy czy wieku, a powstałe obiekty będą dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Projekt techniczny zadania był opracowywany przed 2012 r., tj. w okresie, gdy w Urzędzie nie działała jeszcze CRS i Komisja do spraw opiniowania projektów zadań inwestycyjnych i remontowych realizowanych przez Gminę pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. W trakcie realizacji zadania Radny RM wystosował zapytanie do Burmistrza³⁶ w sprawie barier dla osób niepełnosprawnych na ciągach komunikacyjnych i otrzymał odpowiedź, w której Burmistrz poinformował go, że zgłoszone uwagi uwzględniono w trakcie realizacji projektu. Do Burmistrza zwrócił się także z interpelacją Społeczny Ruch Ochrony Drzew³⁷ w sprawie ochrony drzew na ciągach pieszych i rowerowych w czasie realizacji Projektu. W odpowiedzi Burmistrz wykazał, że dokonano szczegółowej inwentaryzacji drzew i w trakcie

³⁶ Z dnia 2 marca 2015 r.

³⁷ Z dnia 10 grudnia 2014 r.

projektowania wybrano rozwiązania o najmniejszej ingerencji w drzewostan obszaru.

(dowód: akta kontroli str.533, 563-575, 632-633, 639-681)

W sprawie poddanych oględzinom obiektów Burmistrz wyjaśnił ponadto: „kontrolowane obiekty realizowane były na podstawie opracowanych projektów budowlanych, a następnie po uzyskaniu pozwolenia na budowę – mając na uwadze obowiązujące przepisy prawa – wychodzi się z założenia iż skoro organ wydający pozwolenie na budowę zatwierdził dokumentację i wydał ww. pozwolenie to dokumentacja budowlana również musiała spełniać wymogi rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

(dowód: akta kontroli str. 632-633)

Ocena cząstkowa

Gmina sukcesywnie podejmowała działania na rzecz stworzenia warunków aktywnego i samodzielnego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej. Stwierdzono jednak, że w poddanych oględzinom obiektach nadal występowały bariery i ograniczenia uniemożliwiające osobom niepełnosprawnym i starszym dostęp do obiektów i usług świadczonych w przestrzeni publicznej na równi z osobami pełnosprawnymi, tym samym w ocenie NIK działania Gminy w tym zakresie były nie w pełni skuteczne. Pomimo zapewnienia udziału środowisk osób starszych i niepełnosprawnych w opiniowaniu projektów zadań dotyczących przestrzeni publicznej nie uwzględniono wszystkich możliwych rozwiązań zapewniających dostępność przestrzeni dla tych grup osób.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁸ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 14 lutego 2018 r.

Kontroler nadzorujący
Stefania Zalewska
Gł. specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach

Piotr Miklis

³⁸ Dz.U. z 2017 r., poz. 524 ,zwana dalej „ustawą o NIK”